

מסורת הש"ס

(א) סנהדרין י: (פ"ט),
(ב) שם פ"ט, מסכת טו:
תמורה ו: (ג) (שבת מב:
קלה, סוכה טו, יבמות סג,
ד) (נדרים מו, ושי"ט),
(ס) לעיל מ"ה, נדרים מ:
תולין קל"ג, תמורה ו: מה
גמ', (ח) לעיל י"א, (ז) וירקא
כ"ג, (ח) (מנחות בירושלמי
תנ"ך) מפשטות פ"ג פ"ל
וכן הנה המהרש"א
בסנהדרין פ"ה, ד"ה מנחה,

תורה אור השלם

ו. לא תביא אתהן וזוהי
והחזיר כלב בית ה'
אלהך לכל גדר כי
תעבת יי אלהיך גם
שנייה:
דברים כ"ג ט'
כ. כי הלא רשע צל
תאזן נפשו ויבצע בך
נאלי יי:
החלים י:
והרמק לא חשול
ופרט כרמק לא חלקט
לעני ולגר תעוב אתם
אני יי אלהיכם:
ויקרא י י'
ובקצוקם את קציר
ארצכם לא תבילה פאת
שדך בקצורך ולקט
קצירך לא חלקט לעני
ולגר תעוב אתם אני יי
אלהיכם: ויקרא כג כב

גליון הש"ס

גמ' גמ' א"ה קשא, עין
לעיל דף נד ע"ה תוספת
ד"ה תמורה:
והפריש ספנה חלה, עין
ד"ה דף נה ע"ה תוס'
כ"ה אל ע"ה:

לעני רש"י

איסקובי"ר, לטאטא,
לנקות.

הגזול עצים פרק תשיעי בבא קמא

צד.

עין משפט
נר מצוה

ח א מ"י פ"ה מה'י
נדרים הל' ט' ע"ה
נדרים סנה ע"ה ט' ע"ה
ל"ה פ"י ק"ל ספ"ה א:
ב ב ג מ"י פ"ה מה'י
גולה ואביה הל' ב:
ועין נהגות ומח"מ סנה
ע"ה ט' ע"ה מ"ה פ"י
סנה כ"ה:
ד ד ה מ"י פ"ה מה'י
מנחות ע"ה הל' א:
והלכה ב:

מוסף רש"י

בוצע בך. ויטע לטון
גולה דכתיב (משל א) כן
למחלל כן בוצע בלע את
נפש בטליו יקח (סנהדרין
א:). מצות פאה להפריש
מן הקמה. דכתיב לא
פלה, אלא נזה לפניהם
והם יקבלוהו (סנהדרין
פ"ה). מדרשו. ככר תמנין
במשער דגמרת מלמחו
(שם). דלוקט פאה מעשר
למחירם (תמורה א:).
משער וצותן לו. משער
תחלה את הכר תכל
משמרתו וזוהי לו את
הפאה. שאלו הפריש לא
היו ערים לריסם לפניהם,
לדקט שמה פאה שערין
מן המשער (סנהדרין
פ"ה). וזה הפלג ל"ד
חייב (מנחות פ"ה). והפריש
בבקר ובצור. וזה היה
לחייב עמלו (נדרים פ"ה).
חייב בפרט ובעוללות
ובשכחה ובפאה. כמו
משל כרס (שם) אפי"ה
דלוקט פטור מפאה, ומן
(פאה פ"ה מ"ד) כל שחול
לחוב ושמר חייב במשער
ובפאה. אפי"ה כי הלא
הקטר חייב בכל הני,
דמפרש טעמה דכתיב היה
תעוב יתירא (לעיל ב)
וכי"ה תמורה ו) דכתיב
במשנה תורה לא מפאה
אחרך. ואמר מר לא
תעוב תפלתו ממנו, והיינו
למה לי להאדר ומכאן
במפרש קדושים ככללי
לעני ולגר תעוב אתם,
לרבות הפקר כי הלא נזול,
אלא הפקר נזול פטור
מפלה, דמתן ושמר פטור
להפקר (נדה נא). ויפסד
מן המשער. דהפקר
פטור מן המשער (שם)
דלא ככתיב היה תעוב
יתירא (לעיל ב). תמורה
(ו) אין שמין לא לגב
ולא לגדלן. שאל גג וזול
בהמה או כלים ונפחתי
אלהן. אין שמין בהמה
והשירים לנפלים, שיחור
גג הפחת, אלא ישלם
שלה, וכלים והשירים
כדכתיב וזהו יהיה לו
(לעיל א:).

ואפאה (והרי"ם) [והפריש] ספנה חלה. משעת גלגול מתחייב
נחלה אלא נזולא קמ"ל דלע"פ ששעה כל השינויים
הללו אין אלא מנאף א"י משום דכתיב דלון תחילתו עיקר אין
מתחייב נחלה עד אחר אפי"ה נקטה הכי:

דמאספורק בית שמאי אוסרין וב"ה מתירין
מאי מעמיה דרביה שמאי אמר קרא יגם
שניהם לרבות שינוייהם ובית הלל אמר קרא
הם ולא שינוייהם ובית שמאי הא כתיב הם
ההוא מיבעי ליה הם ולא ולדותיהם ובית
הלל תרתי שמעיה מינה הם ולא שינוייהם
הם ולא ולדותיהם ובית הלל נמי הכתיב גם
גם לב"ה קשיא רבי אליעזר בן יעקב מאי
היא דתנאי ב"ה? אליעזר בן יעקב אומר הרי
שגול סאה של חמין מזהנה לשה ואפאה
והפריש במנה חלה כיצד מברך "אין זה
מברך אלא מנאין ועל זה נאמר יבוצע בך
נאין ה' ר' שמעון בן אלעזר מאי היא דתנאי
כלל זה אמר ר' שמעון בן אלעזר אל שבח
שחשבו גזול ידו על העליונה רצה נוטל
שבחו רצה אומר לו הרי שלך לפניך מאי
קאמר אמר רב ששת ה"ק יהשיבחה נוטל
שבחו כחש אומר לו הרי שלך לפניך דשינוי
במקומו עומד אי הכי אפילו השכיח נמי
אמרי ימפני תקנת השבים ר' ישמעאל מאי
היא דתנאי? ימצות פאה להפריש מן הקמה
לא הפריש מן הקמה מפריש מן העומרים לא
הפריש מן העומרים מפריש מן הכרי עד
שלא מרחו מרחו מעשר ונותן לו משום ר'
ישמעאל אמרו י"א מפריש מן העיסה ונותן
לו א"ל רב פפא לאביי איכפל כל הני תנאי
לאשמועינן כב"ש א"ל הכי קאמרי ב"ש נחלקו
בית שמאי וב"ה בדבר זה אמר רבא במאי
דלמא עד כאן לא קאמר רבי שמעון בן יהודה
התם אלא בצבע הואיל ויכול להעבירו על
יד צפון ועד כאן לא קאמרי ב"ש התם אלא
לגבוה משום דאימאמי ועד כאן לא קאמר
ר' אליעזר בן יעקב התם אלא לענין ברכה
משום י"דהוה ליה מצוה הבאה בעבירה ועד
כאן לא קאמר ר"ש בן אלעזר התם אלא
בהכחשה דהדר ועד כאן לא קאמר ר'
ישמעאל התם אלא לענין פאה משום דכתיב
יתעוב יתירא וכי חימא ליגמר מיניה מתנות
עניים שאני כדכתיב ר' יונתן דכתיב ר' יונתן
מאי טעמא דר' ישמעאל משום דקסבר שינוי
אינו קונה או דלמא בעלמא קסבר שינוי
קונה והכא משום דכתיב תעוב יתירא ואם
חמצי לומר טעמא דר' ישמעאל משום
דקסבר שינוי אינו קונה תעוב יתירא
דכתב רחמנא למה לי ותו לרבנן תעוב
יתירא דכתב רחמנא למה לי מבעי ליה
לכדתנאי ב"ה המפקד כרמו והשכים לבקר
ובצרו חייב בפרט ובעוללות ובשכחה ובפאה
ופטור מן המעשר אמר רב יהודה אמר
שמואל הלכה כרבי שמעון בן אלעזר ומי
אמר שמואל הכי "והאמר שמואל אין שמין
לא לגב ולא לגולן אלא לגולן בשלמא
לרבא דאמר כי קאמר ר' שמעון בן אלעזר
כי קאמר הלכה כרבי שמעון בן אלעזר עומד
בהכחשה דהדר וכי קאמר שמואל התם אין
שמין לא לגב ולא לגולן אלא לגולן
בהכחשה דלא הדר אלא לאביי דאמר כי
קאמר רשב"א בהכחשה דלא הדר קאמר
מאי איכא למימר אביי מתני הכי אמר רב
יהודה אמר שמואל

לרבא דאמר כי קאמר ר' שמעון בן אלעזר
כי קאמר הלכה כרבי שמעון בן אלעזר עומד
בהכחשה דהדר וכי קאמר שמואל התם אין
שמין לא לגב ולא לגולן אלא לגולן
בהכחשה דלא הדר אלא לאביי דאמר כי
קאמר רשב"א בהכחשה דלא הדר קאמר
מאי איכא למימר אביי מתני הכי אמר רב
יהודה אמר שמואל

